

Scénář k nahrávce – Stanislava Saarová * 10.3.1930

Tým Kadaň – Základní škola Na Podlesí – Michaela Slámová, Ondřej Nosek a Štěpán Macháček

Paní Stanislava Saarová se narodila 10. března roku 1930 v tehdejší Polsku nedaleko města Bučač stejně tak její sestra, paní Kristina Bánovská, narozená 5. července 1934.

“Když děda koupil to tam nějaký polnosti a jeho synové, jako můj, náš táta a strejdové si tam stavěli takový statky menší.”

1. září 1939 útokem na Polsko začíná 2. světová válka a rodina se poprvé rozděluje.

“My jsme tam zůstali a babička s jednou tetou, která byla Němka, šli na německou stranu po rozdělení Polska.”

Po pár týdnech byl zatčen její tatínek a ten samý večer byl jejich statek vyrabován.

“O půlnoci přijeli Ukrajinci a napřed zavolali mužský do města, do Bučače. Tam, já nevím proč, tam je odjeli a nějaký pán jim řekl, jim radil, aby nikam nejezdili, že už se nevrátí. A oni říkali, že nikoho nezabili, tak přeci nemůžou..., ale už se nevrátili. V noci přijeli Ukrajinci a Rusáci jim dovolili, že nás můžou rozkulačit.”

“Tam jsme měli naložený okurky a zelí a to všechno bylo vysypaný, převrácený. V kuchyni to bylo rozflákaný a rozbitý a to nešlo ani projít, jak to smrdělo tam.”

“Stromky byly na zahradě tři roky rozsázený nový, jabloňky, nebo co to bylo, stromečky a ty byly všechny ulámaný.”

“Slepice a drůbež prostě, to prej uvazovali na špagát a táhli za sebou, udusili je. Byla to hrozná noc.”

Po půl roce dostala rodina rozkaz k transportu na východ. Cesta do Kazachstánu byla náročná a podmínky byly ještě horší. O tatínkovi celou dobu vůbec nic nevěděli.

“V dobytčácích, vagónech, v dobytčích vagónech jsme jeli. Pětatřicet a pětatřicet. A byly tam palandy na každý straně dvě a tak nějak jsme se tam složili.”

V Kazachstánu pracovali v zemědělství, děti později mohly i navštěvovat školu.

“Pak jsme dělali, tam byl velkej prasečák, asi deset tisíc prasat tam. Maminka dělala, tam měla porodnici prasečí a já jsem tam dělala, že... To byla jedna prasnice, která vždycky utíkala, tak jsi jí měla hlídat. Ne ale ta prasnice..., já jsem tam musela stát u těch dvířek, aby šla do své tý... ony chodily do jídelny ty prasnice. To my jsme neměli ani jídelnu a prasnice jo.”

“Já jsem potom chodila. Za rok jsem se naučila rusky, tak jsem potom chodila do školy.”

“Potom nás přestěhovali na jinou farmu, tam byly zase ovce. Tak jsme pásli, v létě jsme pásli ovce a v zimě se to zase krmilo, rozházení na sněh seno.”

S tatínkem se rodina setkala až po třech letech.

“On nevěděl o nás nic a hledal nás přes červený kříž. Až třetí zimu, třetí rok, nás našel.”

Zpátky do Evropy se rodina mohla vrátit až dlouho po skončení války.

“Konec války, my jsme válku vůbec neviděli. Protože v pětačtyřicátém končila válka a my jsme tam, nás potom vezli zpátky až v šestačtyřicátém.”

Několik měsíců byla rodina internována v Polsku.

“Naši nějak si vyřídili český občanství, byli tady hodně příbuzných, v Čechách. Oni pocházeli všichni od Čáslavi.”

V Československu začal tatínek paní Saarové opět hospodařit, ale po komunistickém puči opět o své polnosti přišel.

“On nechtěl vstoupit do družstva, dali jsme to statkům potom. Odtamtud jsme se museli vystěhovat, rodiče se museli vystěhovat do Kadaňské Jeseně.”

Obě sestry dál žily v okolí Kadaně se svými rodinami. A jsou, přes všechny útrapy života, stále plné optimismu, i když hořké vzpomínky na rozdělení rodiny v nich stále přetrvávají.

“Aby se snažili a dělali dobrotu. A neválčili, protože to hrozný ty války a takový když pronásledují lidi a stěhují sem tam, který nikam nechtějí.”

